

Občinske volitve so posebno važne tudi v šolskem oziru. Na to vse premalo mislijo naši rodoljubi, naši kmečki ljudje. Kaj opazamo v zadnjem času? Kar po vrsti se v višje razrede vpeljuje nemščina kot učni jezik. Krajni šolski sveti sklenejo, nasprotni okrajni šolski svet in deželni šolski svet z navdušenjem pritrđita in čez leto dni že vlada nemški učni jezik v razredih, kjer je bil že leta in leta slovenski učni jezik. Germanizacija naših šol napreduje hitrim korakom. Nemškutarji gledajo pred vsem na to, da dobé večino občin kakega šolskega okolišča v svoje roke, potem izvolijo svoje ljudi v krajni šolski svet, v katerem z večino svojih glasov začnejo brezobzirno postopati v največjo škodo našega ljudstva in naših slovenskih šol. Prva stopinja je, da se uvede v višje razrede nemščina kot učni jezik, sčasoma se vpelje ista še v nižjih; druga stopinja: odstranijo se narodni učitelji in nastavijo naši najhujši nasprotniki kot vzgojitelji slovenskih otrok; in tretja stopinja je vedno bolj napredujoče pačenje našega ljudstva.

Slovenski posestniki-volilci, pomislite ob volitvah tudi na slovensko šolo! Kdor ima šolo za seboj, ima oblast in prihodnost za seboj. Zato na noge, na delo pri bližajočih se volitvah!

Slovenskim mladeničem!

Iz vrst naših slovenskih mladeničev smo dobili naslednji članek: Zadnji čas se je začelo veselo gibanje v naših vrstah. Narodno navdušenje med nami mladeniči raste z vsakim dnevom. Udje bralnih društev se množe večinoma po zaslugah naših mladih narodnih bojevnikov. Pa tudi delovanje bralnih društev se je izdatno razširilo, kjer so naši mladeniči društveni udje oziroma odborniki. Na raznih krajih so tudi že govorniki ter izvrstni gledališki diletantje. So pa tudi po nekod vrli »Gospodarjevi« so-trudniki in njega neutrudljivi razširjevalci. Vem za župnijo ob meji, kjer se je naš list naravnost po zaslugah nekaterih mladeničev tako razširil v teku jednega leta, da skoraj ni slovenske hiše, kjer ne bi bilo našega lista. Ti naši »strelci« se skažejo, če to zahteva domovina, tudi kot izvrstne volilne agitatorje, kar mislim najbolj pričajo zadnje državnozbornske volitve. Pač v mnogih občinah na meji bi naši možje ne prodrli, ko ne bi mladeniči s svojo živo agitacijo posegli v mes. Dragi mi tovariši mladeniči!

štuli v vrste, kamor ne spada! Sicer pa tega ne more trditi zlahka, ker je človeška duša od narave krščanska. Govori človek tako le zato, da bi utešil svojo nemirno vest, da bi umiril svoje srce, ki pa »ni mirna prej, dokler ne počiva v tebi, o Bog.« (Sv. Avgustin.) Kdor pa prizna resnice naše katoliške vere, pa se ne ravna po njih v življenju in delovanju, ta še ima morebiti tudi v srcu, kakor omenjeni poljski plemenitaš, vero, ki jo je podedoval po svoji materi, a njegovo življenje je daleč daleč od krščanstva, od cerkve. Tak človek je tudi velik površnež, neznačajnež.¹

»Slovencem luč naj sveta vera bo«, tako je klical veliki Slomšek svojim rojakom. S tem se strinjate tudi vi, dragi mladeniči. In prav tako. Če hočete biti značajni, morete skrbeti, da bo vse vaše življenje in delovanje presinjeno z oživljajočim duhom krščanstva. Tako boste živeli življenje poštenjakov, tako si boste utrdili značaj, ki bo stal liki skala sredi valovanja viharnega življenja.

K značaju pa spada tudi, da človek priznava to svoje najvišje prepričanje povsod, kjerkoli je potrebno, pa da je tudi pripravljen,

¹ Zato se strinjajo vsi v tem, da je neznačajno in hinavsko, če kdo podpiše krščansko podlago, pa se je ne drži.

Tudi zanaprej stojmo značajno in trdno na straži za našo Slovenijo. Jaz bi nasvetoval, da bi se mi mladeniči združili v tesnejšo vez, to je ustanoviti bi si morali po dekanijah ali okrajih svoja društva*, katera bi imela namen, buditi med rojaki narodni čut s tem, da bi se prirejali shodi ter da bi se razširjalo dobro krščansko berilo med mladino itd. Mislim, da nam bodo tudi drugi starejši rodoljubi šli na roko pri tej ustanovitvi. Prosil bi tudi čislano »Gospodarjevo« uredništvo, da bi blagovoljno sprejemalo izjave v to svrhu tudi od drugih strani.** Vas pa, mili mi sobojevniki, pozivljam, nanznanjajte v našem listu svoja mnenja. Zatorej še enkrat, organizujmo se! Še le tedaj, če bodemo združeni, potem bodemo enkrat prava armada slovenska, še le tedaj bomo smeli zaklicati: »Neustrašena mi četa smo!« Torej na delo!

Branislav.

Politični ogled.

Naš cesarski dvor je obiskal nemški prestolonaslednik.

Državni zbor se snide danes, dne 18. t. mes. V torek je imel že socialpolitični odsek sejo. Posvetoval se je, koliko ur naj delajo delavci v rudokopih.

Presvitli cesar bo gotovo obiskal Prago že prihodnji mesec. Ker je Praga češko mesto, bode ta obisk češkim Nemcem zelo v oči. Želijo, naj cesar obiše tudi nemško mesto na Češkem.

Člani gospodske zbornice so postali: dr. Anton Dvoršak, dr. Emil Frida (pesnik Vrehlicky), dr. Stanislaj vitez Smolka, dr. Gomperz, dr. Mach, dr. Zschokke in vitez Zumbusch, dr. Musaffia. Naprvo imenovani trije člani so Slovani, naslednji štirje Nemci in zadnji je Nemec.

Shodi na Kranjskem. Zadnje nedeljo sta priredila dva slovenska liberalna državna poslanca volilne shode, dr. Tavčar v Ljubljani, dr. Ferjančič pa v Kamniku. Obema se je zdelo potrebno, drgniti se tudi ob našega štajerskega poslanca dr. Ploja. Očitajo mu, da se je uklonil ljubljanskemu škofu, ker je povzročil izstop dr. Tavčarja in drugih kranjskih ter goriških Slovencev. Seveda je to grda neresnica. Dr. Ploj in Robič sta ravnala po želji ogromne večine svojih vo-

* Se že vršijo priprave za organizacijo mladeničev. Uredn.

** Z veseljem! Uredn.

da brani to drago svetinjo svojega svetega prepričanja proti vsem napadom. Vi junaki mladi, ki si prizadevate, da postanete kremeniti značaj, vi se gotovo veselite postopanja poslanca dr. Ploja, ki se je vzdignil v državnem zboru proti napadom na katoliško cerkev in nje svetnike ter rekel: »Proti takim napadom na sveto draginjo verskih čuvstev se bomo borili, dokler se bo pretakala zadnja kapljica krvi v naših žilah.«

Izgovor, da je vera zasebna stvar, je za značajneža ničeven. Tako govore le neznačajneži. Slomšek pravi v svojem »Poslednjem poročilu«: »Živa ljubezen do Boga naj vselej kakor jutranje solnce vsa naša dela obseva in ogreva... Prva je naša mati, sv. katoliška cerkev, ki nas je dojila in izredila, nas še živi in v svojem maternem krilu varuje. Poglejte, preljubi bratje, kako jo sovražni novičarji, judje in sedanji novi pagani stiskajo po svojih brezbožnih časnikih in neverških knjižurah, po katerih svoj strup po svetu pljujejo in nevedno ljudstvo z upijanljivo pijačo svoje nevere napajajo.«¹ Proti

¹ Zato je hrvatsko-slovenski klub zdaj slovesno obsodil ljubljanski list »Slovenski Narod«, ker se v njem tako konsekvantno napadajo vera in institucije katoliške cerkve.« (Pismo dr. Tavčarju.)

licev, ko sta izrekla, da nočeta več v enem klubu sedeti z ljudmi, ki po časnikih pustijo tako strastno napadati katoliško cerkev in njene naprave. Naše ljudstvo je zadovoljno z zadnjim postopanjem dr. Ploja in Robiča in vsled tega jima je pač deveta briga, kaj mislijo in govorijo o njih liberalni zastopniki kranjskih mest.

Volilna dolžnost katolikov. Večji liberalni listi cele Evrope strastno napadajo o. Coubéja, ki je v pariški cerkvi Saint-Honoré govoril katoliškim možem besede: »Tretja dolžnost kristijana-državljana je volilna dolžnost. Voliti moramo, to je naša dolžnost; vzdržati se volitve je strahopezljivo in sramotno. Voliti moramo po svoji vesti, pomneč resničnih besedij škofa v Boyonne, ki je rekel: Spominjajte se, da se volilni listki, ki jih položite v posodo, dvakrat razgrnejo: prvič pred ljudmi, drugič pred prestolom božjim. Katolik naj nikdar ne voli proti svoji veri. Vsak naj se dejansko udeleži volitve. Sredstva so mnoga na razpolago. Podpiramo lahko volilno gibanje z besedo, s peresom, z osebnim vplivom, pred vsem pa z denarjem. V volilne namene naj se mnogo daruje in preje, kakor za dobrodelne namene, kajti kaj vam koristijo zavodi, bolnice in šole, ako pride na krmilo nasprotna vlada in vam jih vzame.« — Zlate besede!

Volitve na Češkem. Češkemu deželnemu zboru doteče letos postavna doba in zato bodo v jesen nove volitve.

Zidje v Budapešti. Po zadnjem ljudskem štetju ima glavno ogrsko mesto Budapešta 703.448 prebivalcev in med temi je židov nič manj nego 176.198. Ne imenuje se torej brez vzroka Budapešta večkrat šaljivo tudi Judapešta.

Vojska v Južni Afriki. Angleži so zopet poslali med svet novico, da se Buri želijo pogajati z njimi zavoljo miru. Od burske strani pa se to zanikuje. Buri nočejo ničesar slišati o miru ter izjavljajo, da je transvaalska vlada zbrala v Zouptanskih gorah 15 milijonov patron, ima veliko število puska, zato ni nobenega povoda za mirovna pogajanja, ki ne odgovarjajo željam prebivalstva.

Dopisi.

Spodnja Polskava. Naša vas je bila nekdaž na glasu kot slovenska. Nekdaž! Pa tisti časi so že davno minuli! Zdaj pa je vse drugače, vse hodi nova pota, diha nov zrak. Svoje dni smo volili Slovenci svoje vo-

takim napadom na naše drage svetinje, na vero naših očetov mora stati vsak značajni katoličan na svojem mestu. To je katoliška značajnost. Po neomahljivem verskem prepričanju mora urejevati svoje notranje življenje, pa tudi vsako javno delovanje.

Mladenič, hočeš torej postati značaj, mož poštenjak, naj bode os tvojega življenja in delovanja sveta katoliška vera. V tem svojem prepričanju se ne boj ovir. Prava močatost ne ostane samo pri zunanosti, kremenita značajnost seže tudi v srce, se ne boji žrtev, ampak dela, se vojskuje, zmaga. Svet potrebuje mož; otrok, vetrnjakov je dosti. Živeli kremeniti značaj!

Nekaterim: Vaša poročila mi zelo ugajajo. Hvala za pozdrave! Na naslov, kakor doslej, Jan. Bogdanoviču, ki vas tudi prav prisrčno pozdravlja.

Dogodek.

Spisal A. P. Čehov.

Jutro je. Skozi ledene osti, pokrivajoče sipe okenj, prodira v otroško sobico jasna solnčna svetloba. Ivanček, dečko šestih let, ostrizen, z nosom podobnim gumbu, in sestrica njegova Nina, štiriletna, kodrava, okroglolična in po letih vrasla deklica, se